

Sygn. akt V KK 25/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący)
SSN Barbara Skoczowska
SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **R. L.**

skazanego za czyn z art. 178a § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 3 marca 2022 r., w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

kasacji na korzyść wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 18 października 2021 r., sygn. akt II K (...),

- 1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. uchyla zaskarżony wyrok i umarza postępowanie w sprawie,**
- 2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia z dnia 18 października 2021 r., sygn. akt II K (...), R. L. został uznany za winnego czynu z art. 178a § 1 k.k., za który wymierzono mu karę grzywny w wymiarze 150 stawek dziennych, ustalając

wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych (pkt I). Wyrok zawierał ponadto rozstrzygnięcia w przedmiocie obligatoryjnych środków karnych w postaci zakazu prowadzenia pojazdów (pkt II) i świadczenia pieniężnego (pkt III), a także w przedmiocie środka karnego w postaci podania wyroku do publicznej wiadomości (pkt IV) oraz kosztów sądowych (pkt V).

Powyższy wyrok zapadł w trybie art. 335 § 2 k.p.k. w zw. z art. 343 k.p.k., nie został zaskarżony i uprawomocnił się.

Od powyższego wyroku kasację w trybie art. 521 § 1 k.p.k. wniósł Prokurator Generalny. Zaskarżył go w całości, na korzyść skazanego, i zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., polegające na zaniechaniu umorzenia postępowania i skazaniu R. L. wyrokiem z dnia 18 października 2021 r., sygn. akt II K (...) za czyn z art. 178a § 1 k.k. w sytuacji, gdy oskarżony zmarł przed jego wydaniem, w dniu 12 października 2021 r., co stanowi bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia, określoną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.” W konsekwencji powyższego zarzutu Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

W niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia prawa, opisanego w zarzucie kasacyjnym, które to naruszenie jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k. Śmierć oskarżonego stanowi negatywną przesłankę procesową o charakterze bezwzględnym, która musi być uwzględniona przez organ procesowy na każdym etapie postępowania, i która zasadniczo prowadzi do umorzenia postępowania.

W realiach niniejszej sprawy, już po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji do akt sprawy został załączony odpis skrócony aktu zgonu R. L., nr (...) (k. 4 dokumentów windykcji należności do sprawy II K 439/21), z którego wynika, iż zmarł on w dniu 12 października 2021 r. o godzinie 4:30. Powyższy dokument jednoznacznie potwierdza zarówno to, że R. L. zmarł, jak również, że nastąpiło to

w toku postępowania, przed wydaniem wyroku przez Sąd Rejonowy. Powyższe potwierdza, że Sąd *meriti* orzekał w warunkach bezwzględnej przyczyny odwoławczej, po śmierci oskarżonego.

Jak trafnie podniósł Prokurator Generalny w uzasadnieniu kasacji, w orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyrażono pogląd, zgodnie z którym ujawnienie przesłanki z art. 17 § 1 pkt 5 k.p.k., niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia, skutkować musi uchYLENIEM zaskarżonego orzeczenia, przy czym wystąpienie tej przesłanki nie jest zależne od świadomości organu orzeczniczego zaistnienia określonych faktów i ma zupełnie zobiektywizowany charakter. Toteż fakt, że sąd właściwy nie wiedział o wskazanej przeszkodzie, nie ma znaczenia i nie może uchronić kwestionowanego orzeczenia przed wyeliminowaniem z obrotu prawnego (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 30 stycznia 2019 r., V KK 16/19; z dnia 13 grudnia 2018 r., IV KK 692/18; z dnia 4 kwietnia 2018 r., V KK 113/18).

Rozstrzygnięcie o kosztach uzasadnia art. 632 pkt 2 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.